

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1980/714

KARAR NO : 1981/862

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber,1402 sayılı Yasa'nın değişik 13.maddesinin (a) bendindeki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Nadiye Rikkat Yeşil

O L A Y : V.Affana Siel tarafından yazılan "Felsefenin İlkeleri" isimli iki ciltten ibaret kitabın 1.cildi 12.6.1974, 2.cildi 6.9.1974 tarihlerinde Yâr yayınevi tarafından yayınlanmış,her iki kitap da içerik itibariyle T.C.Yasası'nın 142/1.maddesine aykırı görülerek,mütercim Nuri Samyeli hakkında kamu davası açılmıştır.Kitabın 1.cildi,Haziran 1977 de yukarıda ismi yazılı sanık tarafından türkçeye çevrilerek,aynı yayınevinde 2.baskısı yapılmıştır.İstanbul C.Savcılığı,anılan kitabın bilimsel bir felsefe kitabı olmaktan çok,sınıfsal diktatörlüğün propogandasını yapar nitelikte bir kitap olduğundan bahisle,sanığın neşir yoluyla komünizm propogandası yapma suçunu işlediğini ileri sürerek T.C.Yasası'nın 142/1-6 ve 173/son maddelerine göre cezalandırılması istemiyle kamu davası açmıştır.

İstanbul 4.Ağır Ceza Mahkemesi 17.10.1979 gününde,1977/557,1979/274 sayı ile:Sanığa atılı suçun niteliğine ve 1402 sayılı Yasa'nın 13.maddesine göre,davada mahkemelerin görevsiz olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1.Nolu Askeri Mahkemesi 10.11.1980 gününde, 1980/606 sayı ile:Suçun sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği,davada ağır ceza mahkemesi'nin görevli olduğu kanısına vararak görevli yargı yerinin belirtilmesi için mahkememize başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü,Ahmet H.Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda,Fethi Özduval,İsmail Oğuz,Şeref Tolungüç,Orhan Erdem,Orhan Ertosun ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 7.12.1981 günlü toplantıda,geçici raportör Danıştay Tetkik Hâkimi M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler,Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan,toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ve Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanığa atılı suçun amacı,cumhuriyeti,vatan ve milletin bütünlüğünü,bölünmezliğini,bağımsızlığını,milli güvenliği tehlikeye düşüren ve temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya zemin hazırlayan olayların fikri ve eylemsel yapısını önceden hazırlamak

ESAS NO: 1980/714

olduğundan, bu suçların, Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 numaralı kararı'nın 4. maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Suçun, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (a) bendindeki üç aylık süre dışında işlenmesine, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin elkoyduğu herhangi bir suçla genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği hususunda dosya somut kanıt bulunmamasına göre, anılan maddenin (b) bendindeki bağlantı koşulu da gerçekleşmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 17.10.1979 günlü, Esas 1977/557, Karar 1979/274 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 7.12.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

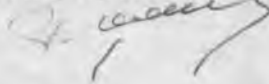
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

Üye

İsmail Oğuz

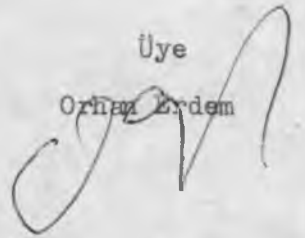
Üye

Şeref Tolungüç

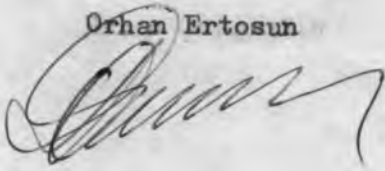
Üye

Orhan Erdem

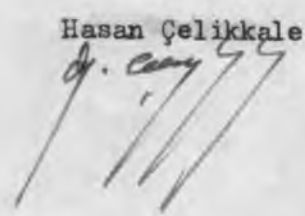
Üye

Orhan Ertosun

Üye

Hasan Çelikkale

D/E

261